

FUNCTIONS OF INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP IN THE BUSINESS ACTIVITY IN THE REGION

Abstract

Functions of innovative business are presented: formation of demand for products having innovative characteristic; production of an innovative product that meets the above demand; creating a demand for creative workforce capable of working in the innovative economic segment; creating a culture in the region that promotes innovative values; builds demand for smart investment; models subject-object relations.

Keywords: innovative entrepreneurship, functions, obstruction.

Ділова активність представляє собою дію фізичних осіб, підприємств, регіону в цілому, спрямовану на організацію та здійснення виробництва або надання послуг для задоволення потреб споживачів. Ділову активність можливо поділити на:

8. традиційну, тобто таку, що не містить перед собою завдань впровадження новачій, застосування стратегій диверсифікації, а забезпечує виробництво традиційного продукту традиційними способами;

9. інноваційну, яка спрямована на виробництво інноваційного продукту. Законодавче трактування інноваційної діяльності уходить коріннями у 1991 рік, коли було прийнято Закон України «Про інвестиційну діяльність», в якому вперше було окреслено визначення цього виду активності як «сукупність заходів, спрямованих на створення, впровадження, поширення та реалізацію інновацій з метою отримання комерційного та/або соціального ефекту, які здійснюються шляхом реалізації інвестицій, вкладених в об'єкти інноваційної діяльності». [1] Логічного розвитку отримало визначення інноваційної діяльності в нормативному акті 2002 року - Законі України «Про інноваційну діяльність», якій артикулює даний феномен як «діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг» [2].

Дослідження інноваційної активності ставить за мету обґрунтувати заходи регіональної адміністрації та інших суб'єктів регіонального рівня, спрямовані на створення умов для ефективної підприємницької діяльності в інноваційній сфері. Представляє інтерес також «исследование исторических истоков инновационного стратегического управления, что позволит определить круг предложений современным стратегам, направленным на повышение эффективности стратегического менеджмента»[3].

Інноваційна активність виконує широке коло функцій в процесі розвитку регіональної економіки, до яких віднесено наступні:

3. Формування попиту на продукцію, що має інноваційну характеристику.
4. Виробництво інноваційного продукту, якій задовольняє вказаний вище попит.
5. Формування попиту на креативну робочу силу, здатну працювати і інноваційному економічному сегменті.
6. Створення в регіоні на мікрорівні культури, яка просуває інноваційні цінності.
7. Створює попит на смарт-інвестиції.
8. Змінює систему відносин як між суб'єктами підприємницької діяльності, що займаються інноваційною активністю, так й з регіональною та державною владою.

Інноваційна активність головним чином закладається бізнесом ще на його малому рівні, що відображено в монографії Мікловди В.П., Ступко А.В. та ін.: «Джерелами розвитку малих підприємств є інноваційно-інвестиційні напрями, загальна культура, трудовий потенціал, економічна політика держави...» [4]

Словаки своїми дослідженнями доводять, що так звані «газелі» - малі підприємства, що характеризуються високими темпами зростання, «high growth companies and young high growth companies, gazelles, are quite rare in the most economies. Gazelles, as an important subgroup of HGE, make up only approximately 0.5%-1% of all newly established companies with 10 or more employees and with a growth higher than 20%» [5].

Інноваційний бізнес створює системність конкурентних переваг, що «виникають у результаті реалізації інноваційного потенціалу регіону, полягає в такому: по-перше, внаслідок інноваційної діяльності можуть бути створені нові продукти, а відповідно, сформовані нові товарні ринки, що надає додаткові можливості як для підвищення рівня якості життя населення регіону, так і для збільшення ділового ареалу регіонального бізнесу; по-друге, розширення виробничої сфери за рахунок нових видів продукції забезпечує формування робочих місць, тобто сприяє зростанню ринку праці регіону та його трудового потенціалу; по-третє, нова продукція потребує нових технологій, а це викликає необхідність підготовки фахівців з принципово новими компетенціями, що сприяє розвитку освіти та підвищенню якісного стану людського потенціалу; по-четверте, нові технології мають більш високу продуктивність, що викликає зростання ефективності праці та економії часу і приводить до зменшення витрат на

одиницю продукції, збільшення прибутковості та формування фінансових ресурсів подальшого інноваційного розвитку.»[6]

Причини гальмування інноваційної активності в регіонах окреслені Мікловдою В.П : «По-перше, в країні не створена ефективно функціонуюча національна інноваційна система, невід'ємним елементом якої будуть регіональні системи... По-друге, внаслідок відсутності належного фінансування зв'язки науковців Закарпатської області із зарубіжними науково-інноваційними та освітніми центрами не відповідають сучасним вимогам.... По-третє, відсутні важелі мотивації підприємств з упровадження інноваційних технологій або продуктів у практичну діяльність... Наступною причиною визначено відсутність системи управління ризиками як на рівні держави, регіону, так і в межах більшості підприємств». [6]. Вказані обструкції можливо доповнити наступними:

1. відсутня співпраця приватного бізнесу та держави, яка в інноваційній сфері активно застосовується за кордоном у формі приватно-державного партнерства;
2. відсутня регіональна інноваційна система, яка може координувати дії всіх стейкхолдерів в процесі інноваційної активності;
3. відсутня інституційна система, підтримуюча інноваційну активність. Дія інститутів, банків, фіскальних органів, органів регіонального адміністрування не сприяє розвитку інноваційної активності.

Перелік використаних джерел

1. Про інвестиційну діяльність. Закон України.. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 47, ст.646. Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
2. Про інноваційну діяльність. Закон України. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 36, ст.266. – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
3. Кубіній Н.Ю, Институализация инновационных стратегий: ретроспективний бекграунд [Текст] / Н. Ю. Кубиний, Е. В. Пулянович, Т. И. Косовилка // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / редкол.: В.П. Мікловда (голов. ред.), В.І. Ярема , Н.Н.Пойда-Носик та інші. – Ужгород : Говерла, 2017. – Вип. 2 (50). – С. 83–86.
4. Мікловда В.П. Малий бізнес як фактор розвитку конкурентоспроможності регіону/ВП Мікловда, АВ Ступко, ІГ Брітченко, НЮ Кубіній. - Полтава: ЩЩЩ «Техсервіс», 2012. – 199с.

5. Krošláková M. Dynamics of high growth enterprises–“gazelles”–in Czech Republic /M. Krošláková, V. Kubičková, L. Jurkovičová, N. Kubiniy// Business Perspectives. – 2015. – №2. – p.27-35. Режим доступу:

https://www.researchgate.net/profile/Lujza_Jurkovicova/publication/282679988_Dynamics_of_high_growth_enterprises-gazelles-in_Czech_Republic/links/56585f9708ae1ef9297db26a/Dynamics-of-high-growth-enterprises-gazelles-in-Czech-Republic.pdf

6. Мікловда В.П. Можливості та обструкції розвитку інноваційного потенціалу Закарпаття як фактора регіональної конкурентоспроможності / В.П. Мікловда, Н.Ю. Кубіній, С.І. Мошак // Економіка промисловості. — 2015. — № 1 (69). — С. 31-39.

Чекан Ірина,

аспірантка кафедри економіки і підприємництва
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Irina.chekan@uzhnu.edu.ua

ФУНКЦІ ТА ПРИНЦИПИ ДІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ФАКТОРА В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ

Анотація

Представлено авторське визначення сутності стратегічного розвитку економічного суб'єкта як системи, що містить мету розвитку, управління якістю економічної активності, інститути, ресурси та важелі, що мають креативне підґрунтя. Розкрито роль, окреслені функції та визначені принципи інноваційного чинника в процесі стратегічного розвитку. Обґрунтована необхідність застосування методу каузальної індукції в процесі управління інноваційним фактором розвитку.

Ключові слова: стратегічний розвиток, інноваційний фактор, функції інновацій, принципи інновацій.

Чекан Ірина